

Sygnatura akt III RC 155/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Kole III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Skiera-Bilska

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2022 r. w Kole

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko T. C.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego ewentualnie o obniżenie alimentów

I. Oddała powództwo o uchylenie obowiązku alimentacyjnego powódki A. C. na syna T. C..

II. Obniża do kwoty po 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie alimenty ustalone od powódki A. C. na rzecz syna T. C. w punkcie I. ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Kole w sprawie o sygn. akt III RC 15/19 na kwotę po 650 zł miesięcznie, poczynając od dnia 16 lipca 2021 r.

III. Oddała powództwo o obniżenie alimentów w pozostałym zakresie.

IV. Znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania.

V. Nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sędzia Agnieszka Skiera-Bilska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 lipca 2021 r. powódka A. C. wniosła o uchylenie obowiązku alimentacyjnego względem syna T. C. ustalonego ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Kole w dniu 26 marca 2019 r. w sprawie III RC 15/19.

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 sierpnia 2021 r. pozwany T. C. wniósł o oddalenie powództwa.

Powódka w piśmie z dnia 5 września 2021 r. (k.59) wystąpiła z powództwem ewentualnym na wypadek oddalenia powództwa głównego o obniżenie obowiązku alimentacyjnego na rzecz pozwanego T. C. określonego powyższą ugodą z kwoty 650 zł do kwoty 100 zł, poczynając od dnia 15 września 2021 r.

Pozwany na terminie rozprawy w dniu 14 stycznia 2022 r. wniósł o oddalenie powództwa głównego oraz powództwa ewentualnego (vide: protokół rozprawy z dnia 14 stycznia 2022 r. w sprawie III RC 155/21, k.87-89). Analogiczne stanowisko T. C. zajął w piśmie z dnia 22 lutego 2022 r. (k.108-114).

A. C. w piśmie z dnia 19 sierpnia 2022 r. (k.259-260) podtrzymała dotychczasowe stanowisko.

T. C. w piśmie z dnia 31 sierpnia 2022 r. (k.261) również podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2022 r. (k.262) Sąd zamknął rozprawę kierując się art. 15 z.zs² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem C.-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 z późn. zm.) jeżeli w sprawie rozpoznawanej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w całości, sąd może zamknąć rozprawę i wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym po uprzednim odebraniu od stron lub uczestników postępowania stanowisk na piśmie.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany T. C. urodzony w dniu (...) jest dzieckiem P. C. i powódki A. C.. Pozwany jako małoletni pozostawał pod pieczę zastępczą swojej babci.

Ugodą z dnia 26 marca 2019 r. zawartą przed Sądem Rejonowym w Kole w sprawie III RC 15/19 powódka A. C. zobowiązała się płacić alimenty na rzecz syna pozwanego T. C. w kwocie po 650 zł miesięcznie, płatne do jego rąk, do dnia 30 – go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w terminie płatności, poczynając od dnia 1 marca 2019 r. (punkt I. ugody). Identyczne zobowiązane alimentacyjne wobec pozwanego przyjął na siebie P. C. (punkt II. ugody).

Okoliczności niesporne, wynikające z dokumentów znajdujących się w aktach III RC 15/19 Sądu Rejonowego w Kole

W chwili zawarcia powyższej ugody powódka A. C. od 1992 roku była zatrudniona w Izbie Administracji Skarbowej w P.. Z tego tytułu w 2018 r. uzyskała wynagrodzenie brutto: w lipcu – 3.991,29 zł oraz nagrodę za II kwartał 2018 r. w kwocie 1.050 zł brutto; w sierpniu – 3.921,21 zł; we wrześniu – 3.851,13 zł; w październiku – 3.991,29 zł oraz nagrodę za III kwartał 2018 r. w kwocie 900 zł brutto; w listopadzie – 3.991,29 zł; w grudniu – 3.570,82 zł oraz nagrodę za IV kwartał 2018 r. w kwocie 1.870 zł brutto.

Okoliczności niesporne, wynikające z dokumentów znajdujących się w aktach III RC 15/19 Sądu Rejonowego w Kole

Pozwany T. C. wówczas uczęszczał do III – ej klasy Zespołu Szkół (...) w K. o kierunku technik informatyk.

Pozwany mieszkał wraz z babcią M. O. w należącym do niej domu w miejscowości D..

Okoliczności niesporne, wynikające z dokumentów znajdujących się w aktach III RC 15/19 Sądu Rejonowego w Kole

Natomiast P. C. pobierał emeryturę górniczą, a dodatkowo wykonywał pracę na terenie Niemiec. W 2019 r. przekazał synowi środki pieniężne: w styczniu – 70 euro; w lutym – 80 euro; w marcu – 100 euro.

Okoliczności niesporne, wynikające z dokumentów znajdujących się w aktach III RC 15/19 Sądu Rejonowego w Kole

Aktualnie powódka A. C. nadal jest zatrudniona na czas nieokreślony w Izbie Administracji Skarbowej w P., z tym że pracę świadczy (poza okresami zwolnienia chorobowego lub innej usprawiedliwionej nieobecności) w Urzędzie Skarbowym w S. na stanowisku starszego kontrolera skarbowego.

Powódka od stycznia 2020 r. do 1 września 2020 r. była na urlopie bezpłatnym. W 2020 r. uzyskała wynagrodzenie: we wrześniu – 4.245,45 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 1.401,40 zł (3.296,52 zł netto); w październiku – 3.740,88 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.902,90 zł (3.079,88 zł netto); w listopadzie – 3.540,42 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.602,60 zł (2.907,23 zł netto); w grudniu – 2.095,22 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 1.401,40 zł (1.363,12 zł netto), przy czym wówczas potrącenie komornicze wyniosło 350,35 zł.

W związku z tym zatrudnieniem A. C. w 2021 r. osiągnęła wynagrodzenie: w styczniu – 3.759,98 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.902,90 zł (2.370,25 zł netto), a potrącenie komornicze wyniosło 725,73 zł; w lutym – 3.860,08 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 3.003 zł (2.422,05 zł netto), zaś potrącenie

komornicze wynosiło 750,75 zł; w marcu – 6.305,50 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 3.412,24 zł (3.716,14 zł netto), a potrącenie komornicze wynosiło 1.209,94 zł; w kwietniu – 5.142,48 zł brutto (1.942,67 zł netto), natomiast potrącenie komornicze wynosiło 1.660,40 zł; w maju – 2.856,94 zł brutto (1.942,67 zł netto), a potrącenie komornicze wynosiło 104,88 zł; w czerwcu – 3.714,02 zł brutto (1.942,67 zł netto), zaś potrącenie komornicze było w kwocie 689,09 zł, a refundacja za wczasy wyniosła 700 zł; w lipcu (łącznie z wyrównaniem chorobowego za okres kwiecień – czerwiec 2021 r.) – 7.453,20 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.882,10 zł (2.779,20 zł netto), przy czym wówczas potrącenie komornicze wyniosło w sumie 2.816,39 zł; w sierpniu – 4.627,93 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 1.056,77 zł (1.283,05 zł netto), a potrącenie komornicze wyniosło 2.128,43 zł, a zapomoga bezzwrotna 1.500 zł; we wrześniu – 4.019,84 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.305,68 zł (1.202,59 zł netto), zaś potrącenie komornicze wyniosło wówczas 1.982,37 zł; w październiku – 3.835,25 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.978,17 zł (1.192,30 zł netto), zaś potrącenie komornicze wyniosło 1.966,95 zł; w listopadzie – 3.547,04 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.689,96 zł (1.096,62 zł netto), przy czym potrącenie komornicze wyniosło 1.823,42 zł; w grudniu – 3.162,76 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.305,68 zł (968,90 zł netto), a potrącenie komornicze wyniosło 1.631,86 zł.

Z kolei w 2022 r. wynagrodzenie powódki wyniosło: w styczniu – 4.699,88 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 3.842,80 zł (1.703,15 zł netto), a potrącenie komornicze wyniosło 2.554,73 zł; w lutym – 3.108,13 zł brutto, w tym świadczenie chorobowe w kwocie 2.593,89 zł (2.163,23 zł netto), natomiast potrącenie komornicze wyniosło 715,90 zł. Z kolei w marcu powódka nie osiągnęła żadnego wynagrodzenia – nieobecność usprawiedliwiona bez prawa do wynagrodzenia lub zasiłku (wyczerpanie okresu zasiłkowego).

Powódka A. C. w 2019 r. osiągnęła przychód ze stosunku pracy i innych źródeł w łącznej kwocie 43.087,40 zł, zaś jej dochód (po pomniejszeniu o składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz należny podatek) wyniósł 30.751,92 zł. Natomiast w 2020 r. powódka osiągnęła przychód ze stosunku pracy i innych źródeł w sumie w kwocie 16.298,81 zł, a jej dochód (po pomniejszeniu o składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz należny podatek) wyniósł 12.115,57 zł.

Powódka A. C. nie otrzymuje dofinansowania do kosztów dojazdu do pracy. Nie posiada przyznanych pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Izbie Administracji Skarbowej w P..

Dowód: zeznania świadka P. C. (e-protokół (...):05:01 – 00:26:14, k.87v-88); kopia zaświadczenia z dnia 3 sierpnia 2021 r. (k.15-16); kopia wyciągu z rachunku bankowego (k.20-21); kopie zeznań podatkowych za 2019 r. i 2020 r. (k.38-40); zaświadczenie z dnia 7 stycznia 2022 r. (k.82 i k.94); pismo I. Administracji Skarbowej w P. z dnia 20 kwietnia 2022 r. (k.146); karty urlopów i innych nieobecności pracownika (k.147-149); karta okresów zasiłkowych (k.150); zaświadczenie o wynagrodzeniu (k.151); historia rachunku bankowego (k.158-254); zeznania powódki A. C. (e-protokół (...):35:01 – 01:30:26, k.88-88v)

Przeciwko powódce toczą się postępowania egzekucyjne dotyczące zobowiązania finansowego (kredytu) wobec (...) Bank S.A. z siedzibą we W., jak również świadczeń alimentacyjnych na rzecz pozwanego T. C., w toku których dokonano zajęć komorniczych (wynagrodzenie, rachunek bankowy). Postanowieniem z dnia 30 lipca 2021 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kole D. W. w sprawie Kmp 11/21 wyłączył spod zajęcia środki pieniężne wpływające na rachunek bankowy powódki nr (...) 0000 0000 2000 3250 prowadzony w (...) Bank S.A. tytułem wynagrodzenia z I. Administracji Skarbowej w P..

Dowód: zeznania świadka P. C. (e-protokół (...):05:01 – 00:26:14, k.87v-88); kopia zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z dnia 23 listopada 2020 r. (k.33); kopia postanowienia z dnia 30 lipca 2021 r. (k.34); zeznania powódki A. C. (e-protokół (...):35:01 – 01:30:26, k.88-88v)

Powódka w chwili złożenia pozwu w niniejszej sprawie miała zadłużenie związane z regulowaniem należności za energię elektryczną w kwocie 1.167,88 zł w związku z czym rozliczenie usługi za okres od dnia 17 kwietnia 2021 r. do dnia 15 czerwca 2021 r. opiewało na łączną kwotę 2.218,90 zł. Nadto, posiadała zaległość w spłacie pożyczki w

KredytOK oraz w płatności za telefon w sieci T-M. w łącznej kwocie 1.113,44 zł. Niezależnie od powyższego powódka miała zaległość w kwocie 90 zł wobec (...) S.A., przy czym termin jej spłaty został wyznaczony na dzień 29 lipca 2021 r.

Powódka A. C. starała się o przyznanie jej przez pracodawcę zapomogi losowej, powołując się na uszkodzony w trakcie kolizji samochód, brak partycypowania przez męża w kosztach utrzymania domu, powyższe zaległości za energię elektryczną, zaległość za telefon, problemy z synem, zaległości w spłacie kredytów, zajęcie komornicze.

Powódka wspierała się pożyczkami od osób prywatnych w kwotach 300-500 zł, które stara się spłacać na bieżąco. W 2021 r. powódka wstawiła do lombardu biżuterię, telefony komórkowe i sprzęt AGD, uzyskując w ten sposób pożyczki pieniężne. Obecnie jej zobowiązanie wobec T-M. wynosi 5.000 zł.

Powódce w związku z tym zobowiązaniami i zadłużeniami pozostaje na życie około 900 zł miesięcznie. Powódka pomieszkuje u znajomych w Niemczech, albo u znajomych w Polsce.

Między powódką a ojcem pozwanego toczą się postępowania karne o znęcanie się fizyczne i psychiczne, w których oboje raz występują jako pokrzywdzeni a drugim razem jako oskarżeni.

Dowód: wydruk wiadomości tekstowej (k.5); pismo uzupełniające do wniosku o przyznanie zapomogi losowej (k.6); faktura za energię elektryczną (k.13); kopia wezwania do zapłaty z dnia 20 maja 2021 r. (k.17); kopie wiadomości tekstowych dotyczących zadłużenia (k.18-19); kopia wyciągu z rachunku bankowego (k.20-21); kopie przedwstępnych umów sprzedaży (k.22-29); dokumentacja zdjęciowa (k.31); kopia wiadomości tekstowej dotyczącej płatności na rzecz T-M. (k.35); kopia ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 22 lipca 2021 r. (k.36); kopia odpowiedzi na zgłoszenie z dnia 20 lipca 2021 r. (k.37); historia rachunku bankowego (k.158-254); zeznania powódki A. C. (e-protokół (...):35:01 – 01:30:26, k.88-88v); zeznania pozwanego T. C. (e-protokół (...):00:42 – 00:25:35, k.131-131v)

Powódka A. C. dokonała sprzedaży z domu piekarnika, rowerka do rehabilitacji, szlifierki, betoniarki oraz innych rzeczy. Bywało, że powódka przeznaczala pieniądze na rozrywki, kasyna.

W maju 2021 r. wobec powódki A. C. został orzeczony zakaz zbliżania się do P. C. na odległość 100 m.

Dowód: zeznania świadka P. C. (e-protokół (...):05:01 – 00:26:14, k.87v-88)

Powódka ponosi koszty zakupu żywności 500 zł/600 zł miesięcznie, paliwa, w tym w związku z dojazdami do pracy (w okresie jej wykonywania) około 1.000 zł/1.100 zł i wyjazdami do Niemiec, gdzie okresowo zamieszkuje, a w 2019 r. podejmowała pracę, korzystając z urlopu bezpłatnego. Obciążają ją również inne koszty dotyczące eksploatacji samochodu oraz opłaty za przejazdy autostradą.

Dowód: zeznania świadka P. C. (e-protokół (...):05:01 – 00:26:14, k.87v-88); kopie paragonów fiskalnych (k.30) i (k.41-42); wydruk historii pojazdu (k.115-116); wydruk z Mapy G. (k.117); historia rachunku bankowego (k.158-254); zeznania powódki A. C. (e-protokół (...):35:01 – 01:30:26, k.88-88v); zeznania pozwanego T. C. (e-protokół (...):00:42 – 00:25:35, k.131-131v)

Powódka A. C. leczy się neurologicznie od 2014 r. Powódka posiada rozpoznaną dyskopatię lędźwiową z przewlekłym zespołem bólowym kręgosłupa i radikulopatię. Powódka korzysta z wizyt na NFZ, a w sytuacjach nagłych z wizyt prywatnych, przy czym koszt jednej wizyty wynosi 150 zł. Powódka przyjmuje leki przeciwbólowe i przeciwzapalne, których koszt wraz z wizytami wynosi 200 zł miesięcznie.

Dowód: kopia zaświadczenia lekarskiego z dnia 7 kwietnia 2021 r. (k.32); zeznania powódki A. C. (e-protokół (...):35:01 – 01:30:26, k.88-88v)

Powódka posiada w T-M. konto z kartą na doładowania, na którym kwota doładowań w okresie od dnia 1 sierpnia 2021 r. do dnia 7 marca 2022 r. stanowiła koszt około 198 zł miesięcznie.

Dowód: pismo (...) S.A. z dnia 28 marca 2022 r. (k.144)

Pozwany T. C. jest studentem II – go roku na kierunku informatyka i ekonometria w Wyższej Szkole (...) w K., przy czym naukę na studiach odbywa w trybie stacjonarnym. Przewidywany termin zakończenia przez T. C. studiów przypada na dzień 31 marca 2024 r. W związku z tym pozwany zobowiązany jest regulować czesne. W roku akademickim 2020/2021 wynosiło ono 3.300 zł za semestr, tj. 660 zł miesięcznie. T. C. dokonał wówczas płatności na łączną kwotę 5.280 zł i zalegał z opłatami względem uczelni, opiewającymi na kwotę 1.320 zł. Natomiast obecnie czesne za studia realizowane przez pozwanego wynosi 836 zł miesięcznie. Decyzję o podjęciu studiów na powyższej uczelni T. C. podjął po konsultacji z rodzicami, którzy zgodzili się na nie i deklarowali swoją pomoc. Pozwany ma zajęcia 4 dni w tygodniu o różnych godzinach. W związku z powyższymi studiami pozwany wraz z kolegą wynajmuje mieszkanie w K., za które odpłatność wynosi 1.150 zł miesięcznie wraz z przypadającą na T. C. połową rachunków. Opłaty za Internet wynoszą 70 zł miesięcznie. Dodatkowo pozwany reguluje należności za telefon w kwocie 25 zł miesięcznie, a na zakup biletu tramwajowego wydatkuje 2 zł.

Pozwany nie pobiera stypendium. Podejmował próby znalezienia pracy, które okazały się bezskuteczne. Pozwany zobowiązany jest odbyć praktyki studenckie w wymiarze 230 godzin na semestr.

T. C. na wyżywienie wydatkuje około 600/700 zł miesięcznie. Pozwany na zakup odzieży/obuwia przeznaczają średnio kwotę rzędu 200 zł miesięcznie, zaś na środki higieniczne kwotę 80 zł. Pozwany za ostatnią wizytę u stomatologa zapłacił kwotę 500 zł.

Ojciec pozwanego poza alimentami przekazuje mu w zależności od potrzeb dodatkowe środki w kwocie od 100 euro do 200 euro. Pozwany T. C. otrzymuje też okresowo wsparcie finansowe od babci. W 2022 r. pozwany na urodziny dostał od matki kwotę 20 euro, gdy odwiedziła go w K. i przebywała u niego 13 dni.

Dowód: zeznania świadka P. C. (e-protokół (...):05:01 – 00:26:14, k.87v-88); kopie zaświadczeń z dnia 16 sierpnia 2021 r. (k.57-58); zeznania pozwanego T. C. (e-protokół (...):00:42 – 00:25:35, k.131-131v)

Ojcu pozwanego P. C. po waloryzacji z marca 2021 r. przysługiwała emerytura w kwocie 4.185,12 zł brutto, tj. 3.465,46 zł netto. Niezależnie od tego, P. C. wykonuje pracę jako mechanik/ślusarz w firmie (...) z siedzibą w B. (Niemcy) i z tego tytułu w 2021 r. osiągnął wynagrodzenie: w lipcu – 2.953,50 euro brutto (1.799,16 euro netto); w sierpniu – 2.904 euro brutto (1.772,72 euro netto); we wrześniu – 2.920,50 euro brutto (1.781,59 euro netto); w październiku – 2.651 euro brutto (1.636,25 euro netto); w listopadzie – 2.939 euro brutto, w tym dodatek świąteczny (1.796,43 euro netto); w grudniu – 2.689,50 euro brutto (1.657,15 euro netto).

P. C. posiada stawkę godzinową w kwocie 11 euro brutto. Pracując 200 godzin miesięcznie osiąga wynagrodzenie w kwocie 1.400 euro miesięcznie.

Ojca pozwanego obciążają zobowiązania dotyczące domu, będącego wspólnym majątkiem jego i powódki. P. C. spłaca kredyt hipoteczny, którego rata wynosi 1.660 zł miesięcznie, kredyt zaciągnięty na dom, którego rata wynosi 1.142 zł miesięcznie oraz kredyt w Niemczech, którego rata wynosi 332 euro. Nadto, ojciec pozwanego spłaca pożyczkę zaciągniętą prywatnie w kwocie 5.000 euro, przy czym czyni to w kwocie po około 300 euro miesięcznie.

Dowód: zeznania świadka P. C. (e-protokół (...):05:01 – 00:26:14, k.87v-88); kopia decyzji o waloryzacji emerytury (k.95); tłumaczenia rozliczeń poborów brutto-netto (k.96-105);

W 2021 r. P. C. był zobowiązany do zwrotu świadczeń K. w kwocie 2.060 euro, gdyż spóźnił się z zaświadczeniem w przedmiocie kontynuowania przez pozwanego nauki. Z uwagi na to, P. C. zaciągnął kredyt. Obecnie nie otrzymuje tego świadczenia na pozwanego.

Dowód: zeznania świadka P. C. (e-protokół (...):05:01 – 00:26:14, k.87v-88); kopia dokumentów dotyczących K. (k.120-125); zeznania pozwanego T. C. (e-protokół (...):00:42 – 00:25:35, k.131-131v)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dowodów z dokumentów, zeznań świadka P. C., zeznań powódki A. C., zeznań pozwanego T. C. oraz z dokumentów zgromadzonych w aktach III RC 15/19 Sądu Rejonowego w Kole.

Postanowieniem wydanym na terminie rozprawy w dniu 14 stycznia 2022 r. Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powódki o zakreślenie terminu 5 dni na sprecyzowanie tezy dowodowej dla świadków wskazanych przez powódkę i na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wniosek o przesłuchanie świadków M. K., A. Z., D. D. i S. I. jako niemające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i zmierzające tylko do jej przedłużenia. Nadto pozwany i powódka wskazywali, że M. K. to współlokator pozwanego, a pozostałego osoby są to osoby które znają tylko powódkę, od których powódka otrzymuje także pomocy finansowej, które nie mają wiedzy na temat sytuacji pozwanego. W tym zakresie okoliczności były bezsporne. (vide: protokół rozprawy z dnia 14 stycznia 2022 r. w sprawie III RC 155/21, k.87-89).

Za nieprzydatne do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy Sąd uznał dokumenty złożone przez pozwanego, tj. wydruk ofert z portalu Allegro (k.118-119), które nie miały żadnego znaczenia dla sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powódka A. C. domagała się uchylecia świadczeń alimentacyjnych na rzecz syna T. C., ewentualnie wnosila o ich obniżenie z kwoty 650 zł do kwoty 100 zł.

Stosownie do art. 133 § 1 k.r.o., rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W obowiązujących przepisach brak jest konkretnej granicy istnienia obowiązku alimentacyjnego. Przede wszystkim granicy tej nie stanowi osiągnięcie przez osobę uprawnioną pełnoletności. Istnienie wspomnianego obowiązku zależy głównie od stwierdzenia tego, czy uprawniony ma możliwość samodzielnego utrzymania się. W myśl zaś art. 133 § 3 k.r.o., rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się.

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez pojęcie „stosunków” w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu. Zmiana zatem „stosunków” tak pojmowanych, jest zmianą okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego.

Jak wynika z art. 135 § 1 i 2 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie z § 2 wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie (...) może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Nadto zgodnie z § 3, na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają: świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 i 875), podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji (pkt 1); świadczenia, wydatki i inne środki finansowe związane z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (pkt 2); świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407) (pkt 3); świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111) (pkt 4); rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303) (pkt 5).

Z treści ww. przepisu wynika jednoznacznie, że przy ustaleniu wysokości świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniego dziecka należy wziąć pod uwagę z jednej strony usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, z drugiej

strony możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Współzależność między tymi czynnikami wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspakajane w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanego. Należy przez to rozumieć dochody rzeczywiście uzyskiwane, jak również zarobki i dochody, które każdy z małżonków może i powinien uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Możliwości finansowych nie należy utożsamiać z faktycznie osiąganymi dochodami. Obejmują one także wysokość dochodów, które zobowiązany do alimentacji jest w stanie uzyskać przy uwzględnieniu wyuczonego zawodu, ilości i rodzaju posiadanego majątku. W normalnie funkcjonującej rodzinie działania obojga rodziców polegają na jednoczesnym wykonywaniu obowiązków zaspokojenia zarówno potrzeb konsumpcyjnych dziecka, jak i na osobistych staraniach o jego wychowanie. W przypadku kiedy dochodzi do faktycznej separacji małżonków dzieckiem zajmuje się tylko jedno z nich realizując w ten sposób w znacznym sposób obowiązek alimentacyjny.

Mając na uwadze powyższe wskazać wypada, że przez zmianę stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. należy uznawać wszelkie zmiany w statusie ekonomicznym stron powodujące odmiennosc (zwiększenie lub zmniejszenie) zakresu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych ale i możliwości majątkowych zobowiązanego. Zmianę taką należy przy tym oceniać w warunkach konkretnego stanu faktycznego przy uwzględnieniu istnienia warunków i okoliczności istotnych, mających charakter trwały. Przez zmianę stosunków należy rozumieć też wystąpienie zdarzenia, które pociąga za sobą wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. Odnotować również należy, że przez zmianę stosunków, która uzasadnia obniżenie alimentów, poczytuje się istotne zmniejszenie się bądź ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, a także zmniejszenie się usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych do alimentacji.

Zdaniem Sądu, w świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego brak było podstaw do uwzględnienia powództwa głównego. W szczególności nie można uznać, że pozwany jest w stanie samodzielnie się utrzymać. Podkreślenia wymaga, iż pozwany T. C. obecnie planowo realizuje studia na uczelni prywatnej i próbował znaleźć pracę. Nie można więc czynić mu zarzutu, że nie czyni starań w celu usamodzielnienia się. Póki co jednak z obiektywnych względów potrzebuje alimentacji powódki, aby zdobyć wykształcenie i utrzymać się w czasie studiów, które są odpłatne. Nie można zaś podzielić zapatrywań A. C., żeby to ojciec pozwanego był obciążony w całości obowiązkiem alimentacyjnym względem niego z uwagi na jej ciężką sytuację. P. C. również posiada różne zobowiązania, a mimo to łoży alimenty na syna i wspiera go dodatkowymi środkami w razie potrzeby. Krzywdzącym byłoby wymaganie od niego jeszcze większych starań, skoro posiadając świadczenie emerytalne pracuje za granicą nierzadko w wymiarze przekraczającym 200 godzin miesięcznie. W tym zakresie podejmuje działania aby spełnić swój obowiązek alimentacyjny. Powódka zaś jest obowiązana spełnić swój obowiązek alimentacyjny. Jednocześnie podkreślić należy, że wybór studiów, ich forma była z powódką uzgodniona, w związku z powyższym obecnie nie sposób czynić zarzutów, że pozwany realizuje te studia, kształci się dalej, aby podnieść swoje kwalifikacje. Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd na podstawie przytoczonych powyżej przepisów prawa oddalił powództwo o uchylenie obowiązku alimentacyjnego powódki A. C. na syna T. C. (punkt I wyroku).

Niezależnie jednak od powyższego, zebrany w sprawie materiał dowodowy przemawiał za częściowym uwzględnieniem powództwa ewentualnego. Sąd nie dopatrył się przesłanek do obniżenia alimentów na rzecz pozwanego T. C. aż do kwoty 100 zł. Rzeczywiście sytuacja ekonomiczna powódki uległa pogorszeniu, lecz nie sposób za ten stan rzeczy obwiniać pozwanego i jego ojca P. C.. Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne wskazują, iż decyzje powódki, mające wpływ na jej stan majątkowy nie zawsze były przemyślane i uzasadnione obiektywnymi okolicznościami. Odnotować też należy, że w okresach gdy nie pracuje nie musi ponosić wydatków na dojazdy do pracy w kwocie rzędu 1.000 zł /1.100 zł miesięcznie. Powódka podnosiła, iż posiada zobowiązania finansowe dotyczące m.in. kredytu w (...) Bank S.A., w zakresie którego prowadzona jest egzekucja komornicza. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadłużenie bankowe zobowiązanego do alimentacji nie może powodować ograniczenia należnych uprawnionemu środków utrzymania. Osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, musi bowiem się z tym liczyć przy podejmowaniu wydatków i ich wysokość planować stosownie do posiadanych możliwości z uwzględnieniem wspomnianego obowiązku alimentacyjnego (vide: teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 1976 r., sygn.

akt III CRN 236/76, publ. (...) LEX nr 7875). W świetle przytoczonego stanowiska, które Sąd w całości aprobuje, nie sposób brać powołanej przez A. C. okoliczności przy ocenie zasadności przedmiotowego powództwa. Nie można tracić z pola widzenia, że powódka już w toku sprawy, w której zostały ustalone dotychczasowe alimenty na rzecz T. C. posiadała ww. zobowiązanie kredytowe. Ponadto powódka A. C. wskazywała, że ojciec pozwanego pobiera na niego świadczenie K.. Zaznaczyć należy, że świadczenie K. co prawda zostało uregulowane w ustawodawstwie niemieckim, jednak wykazuje istotne podobieństwo do świadczenia wychowawczego tzw. „500+”, czy też zasiłku rodzinnego. Stosując zatem analogię zasadnym jest stwierdzenie, iż świadczenie to nie wpływa na zakres obowiązku alimentacyjnego rodziców, i nie umniejsza zobowiązania alimentacyjnego powódki. Są to dodatkowe środki, tak jak świadczenie „500+”, które pozwany może przeznaczyć na te potrzeby, których nie może zaspokoić z alimentów. Mając na uwadze trudną sytuację materialną, ale i osobistą powódki, Sąd uznał, że powódka nie jest w stanie łożyć alimentów w dotychczasowej wysokości bez uszczerbku dla własnego utrzymania. Liczne zobowiązania, obniżone wynagrodzenie, sytuacja zdrowotna uzasadniają konieczność obniżenia alimentów na rzecz pozwanego. W związku z powyższym Sąd częściowo przychylił się natomiast do powództwa ewentualnego i obniżył do kwoty po 500 zł miesięcznie alimenty ustalone od powódki A. C. na rzecz syna T. C. w punkcie I ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Kole w sprawie III RC 15/19 na kwotę po 650 zł miesięcznie, poczynając od dnia 16 lipca 2021 r. (punkt II wyroku). Wskazać należy, że Sąd obniżył alimenty o kwotę 150 zł miesięcznie poczynając od dnia wniesienia pozwu, co oznacza dla powódki wymierne obniżenie jej zaległości alimentacyjnych, oraz niewątpliwie wpłynie na bieżącą sytuację materialną powódki, która chociażby w tej części będzie mogła zwiększyć spłatę swoich zobowiązań. Z drugiej strony w ocenie Sądu kwota obniżki nie wpłynie znacząco na sytuację pozwanego, który również korzysta z różnych źródeł wsparcia finansowego.

Z uwagi na brak podstaw do obniżenia alimentów do kwoty po 100 zł miesięcznie, Sąd oddalił w pozostałym zakresie powództwo ewentualne. (punkt III wyroku).

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania (punkt IV wyroku) zważywszy, że m.in. obydwie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników.

Sąd nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa, biorąc pod uwagę, że obydwie strony były zwolnione od ich ponoszenia (punkt V wyroku).

Sędzia

Agnieszka Skiera-Bilska